

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Природничий факультет
Кафедра зоології

Магістерська робота на тему:

**ДВОСТУЛКОВІ МОЛЮСКИ РІЧОК М. ЖИТОМИР: ВИДОВЕ
РІЗНОМАНІТТЯ, ПОШИРЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЇ**

Виконала:
студентка 6 курсу
спеціальності «8.040102 Біологія»
Чернецька В. О.

Науковий керівник:
Доктор біологічних наук, професор,
член-кореспондент НАН України
Акімов І. А.

Житомир – 2015

Зміст

Вступ.	3
Розділ 1. Огляд літератури.	
1.1. Стан вивчення перлівницевих	9
1.2. Загальна характеристика гідромережі м. Житомира.	10
1.3. Паразити перлівницевих.	18
Розділ 2. Матеріал і методи дослідження.	28
2.1. Матеріал.	28
2.2. Методи дослідження.	30
2.3. Охорона праці.	33
Розділ 3. Двостулкові молюски річок м. Житомира.	36
3.1. Видовий склад перлівницевих річок м. Житомира.	36
3.2. Статева структура популяцій перлівницевих річок Житомира.	42
3.3. Вікова структура популяцій перлівницевих річок Житомира.	45
3.4. Особливості екології перлівницевих річок Житомира ...	49
Розділ 4. Паразитофауна перлівницевих річок Житомира.	53
Розділ 5. Використання матеріалів магістерської роботи під час викладання курсу біології у вищих навчальних закладах...	54
Висновки.	73
Література.	75

Чернецька В. О. Двостулкові молюски річок м. Житомир: видове різноманіття, поширення, особливості екології

У річках Житомира відмічено представників трьох родин двостулкових молюсків: Unionidae, Cycladidae та Dreissenidae. Виявлено шість видів перлівницевих: *Anodonta anatina*, *A. cygnea*, *Pseudanodonta complanata*, *Unio pictorum*, *U. tumidus*, *U. crassus*, один вид родини Dreissenidae – *D. polymorpha*. Всі види родини перлівницеві відмічені лише в р. Кам'янка, одновидові угруповання відмічені для р. Лісова.

З молюсків підродини Unioninae в річках Житомира найбільш поширений *U. tumidus* (частота трапляння – 25%), *U. pictorum* зустрічається дещо рідше (20%). Частота трапляння *U. crassus* є однією з найменших (5%). З підродини Anodontinae найбільш поширеним є *A. anatina* (20%), а частота трапляння *P. complanata* та *A. cygnea* дуже низька (5%).

Чернецкая В. О. Двустворчатые моллюски рек г. Житомир: видовое разнообразие, распространение, особенности экологии

В реках Житомира отмечены представители трех семей двустворчатых моллюсков: Unionidae, Cycladidae и Dreissenidae. Обнаружено шесть видов перловицевых: *Anodonta anatina*, *A. cygnea*, *Pseudanodonta complanata*, *Unio pictorum*, *U. tumidus*, *U. crassus*, один вид семейства Dreissenidae – *D. polymorpha*. Все виды семейства перловицевых отмечены лишь в р. Каменка, одновидовые сообщества, отмечены для р. Лесная. Из моллюсков подсемейства Unioninae в реках Житомира наиболее распространен *U. tumidus* (встречаемость – 25%), *U. pictorum* встречается несколько реже (20%). Встречаемость *U. crassus* является одной из наименьших (5%). Из подсемейства Anodontinae наиболее распространенным является *A. anatina* (20%), а встречаемость *P. complanata* и *A. cygnea* очень низкая (5%).

Cherneckaya V. O. Bivalves of Zhitomir rivers: diversity, distribution, features of ecology

In the rivers of Zhytomyr marked the representatives of three families of bivalves: Unionidae, Cycladidae and Dreissenidae. Found six types Unionidae: *Anodonta anatina*, *A. cygnea*, *Pseudanodonta complanata*, *Unio rictorum*, *U. tumidus*, *U. crassus*, one kind of family Dreissenidae - *D. polymorpha*. All kinds of family Unionidae marked only in the district. Kamenka, single-species communities, marked for r. Lisova. Clam subfamily Unioninae rivers Zhytomyr most common *U. tumidus* (incidence - 25%), *U. pictorum* meets less frequently (20%). The incidence of *U. crassus* is one of the smallest (5%). From subfamily Anodontinae most common is *A. anatina* (20%), and incidence of *P. complanata* and *A. cygnea* very low (5%).

